

Yksityisten palvelutuottajien lääkelupaohjeistus 2020

Melto-Ojalainen Katri 2.4.2020

Uudet lääkelupavaatimukset

- Uudet lääkelupalomakkeet on otettu käyttöön Eksoten hoivapalveluiden yksiköissä 9.3.2020 lähtien
- Syynä lääkelupalomakkeiden muuttamiseen ovat Aluehallintoviraston ohjeet ja Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen selvityspyyntö mm. lääkehoitoon kouluttamattomien osalta.
- Uudet lomakkeet on tehty siten, että niiden sisältö ja lääkehoidon toteuttamisen rajaukset ovat ohjeiden mukaiset

Lääkeluvan suorittaminen

- Työntekijän suorittaessa ensimmäistä kertaa Eksoten vaatimusten mukaiset lääkeluvat, tulee hänen suorittaa myös näytöt
- Työntekijän uusiessa lääkelupia tulee työntekijöiden osoittaa kaikki työssään tarvitsemansa näytöt vähintään x1
 - Jos työntekijä on ollut hoitotyöstä pois yli 3v, niin näytöt tulee uusia
 - Työntekijän tulee päivittää lääkeluvat vastaamaan nykyisiä vaatimuksia
- Näytöt tulee osoittaa lyhyen ajan sisällä lääketenttien suorittamisesta
 - Lääkelupa on voimassa vasta siinä vaiheessa, kun lupalomakkeessa on lääkärin allekirjoitus

- Työntekijä osoittaa ne näytöt, joita tarvitsee työtehtävissään
- Kun työntekijä on suorittanut vaaditut tentit ja näytöt, niin lääkelupalomake toimitetaan lääkärille allekirjoitettavaksi
- Näyttöjä voi suorittaa myös erissä jos näyttää, että ei ehdi suorittamaan kaikkia näyttöjä suositellussa ajassa
 - Näytöt täydennetään alkuperäiselle lupalomakkeelle
 - Lupalomake toimitetaan uudestaan lääkärille allekirjoitettavaksi
- Näytöt voi vastaanottaa kokenut laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö
 - Vähintään 3v kokemus
 - Lääkeluvat ovat voimassa

Lääkeluvan voimassaolo

- Työntekijän lääkeluvat ovat voimassa, kun lupalomakkeessa on lääkärin allekirjoitus
- Lääkelupa on voimassa 4v ensimmäisestä lääketentin suorituksesta, kun lääkeluvassa on lääkärin allekirjoitus
 - Lääkelupa on voimassa 5v jos tentit on suoritettu ennen 1.6.2019
- Jos työntekijä on suorittanut tenttejä eri päivämäärillä, niin lääkeluvan voimassaolo lasketaan ensimmäisen lääketentin suorituksesta lähtien
- Vastuu lääkeluvan voimassaolosta on työntekijällä
- Esimiehellä vastuu koko henkilökunnan osaamisesta
 - Seuranta työntekijöiden lääkelupien voimassaolosta

Jos lääkeluvat eivät ole voimassa

- Työntekijän työnkuvaa tulee muuttaa niin, että hän ei toteuta lääkehoitoa
- Työntekijä suorittaa lääkeluvat ja työtehtävissä vaadittavat näytöt mahdollisimman nopeasti

Laijistettu terveydenhuollon ammattihenkilö

- Tentit:
 - LOP teoria ja laskut
 - Rokotus*
 - KIPU 1 ja 2
 - GER 1 ja 2
 - IV teoria ja laskut*
 - ABO

* Jos sisältyy työtehtäviin

- Näytöt
 - LOP –näytöt
 - Lääkkeiden jakaminen x3
 - Rokotukset x3
 - IV –näytöt
 - Perifeerinen kanylointi x3
 - Lääkelaimennus x3
- **Muutokset:**
 - Laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön luvan näytöistä poistettu lääketietokannan näyttö
 - Lääkkeiden lisätietojen hakemista suositellaan sisällyttämään lääkkeiden jakamisen näyttöihin

Nimikesuojatun terveydenhuollon ammattihenkilön lääkelupa

- Tentit
 - LOP teoria ja laskut
 - PKV
 - KIPU 1
 - GER 1 ja 2
- Näytöt
 - Lääkkeenjako x3
 - Lääkkeiden antaminen x3
 - Injektio ihon alle x3
 - Injektio lihakseen x3
 - Q-syten huuhtominen x3

- PKV –lääkkeen antaminen x3
- N –lääkkeen antaminen x3
- **Muutokset:**
 - Lupa on lisätty maininta N-lääkkeiden antamisessa s.c.- ja i.m.-injektiona vain poikkeustilanteissa, kun laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilöä ei ole saatavilla ja kyseessä on saattohoitotilanne
 - N – ja PKV –näytöt tulee osoittaa erikseen
 - Lääketietokannan näyttö poistettu
 - Lääkkeiden lisätietojen hakemista suositellaan sisällyttämään lääkkeiden jakamisen näyttöihin

Lääkehoitoon kouluttamattoman lääkelupa

- **Lääkehoitoon kouluttamattoman lääkeluvan suorittavat**
 - mm. kodinhoitajat, hoiva-avustajat, hoitoapulaiset, sosionomit
 - Lähihoitajaopiskelijat
 - Alle 70op suorittaneet sh-, eh-, th- ja kättilöopiskelijat
- **Tentit**
 - LOP teoria ja laskut
 - PKV
 - GER 1
- **Näytöt**
 - Lääkkeen antaminen x5
 - PKV –lääkkeen antaminen x5

- **Lääkelupa oikeuttaa**
 - antamaan valmiiksi jaetun lääkkeen
 - Antamaan PKV –lääkkeen poikkeustilanteissa
 - Esim. terveydenhuollon ammattihenkilöä ei ole saatavilla
- **Lääkehoitoa toteuttaa ensisijaisesti lääkehoitoon koulutettu työntekijä**
- **Aiemmat lähihoitajaopiskelijoiden ja lääkehoitoon kouluttamattomien lääkeluvat tulee muuttaa uuden lupakäytännön mukaiseksi**
 - Luvat ovat voimassa alkuperäisen mukaisesti, mutta lääkehoidon toteuttamisen sisältöä rajoitetaan uuden lupakäytännön mukaiseksi

Laillistettuun terv.huollon ammattiin opiskelevan lääkelupa

- Tentit
 - LOP teoria ja laskut
 - PKV
 - KIPU 1
 - GER 1 ja 2
- Laillistettuun terveydenhuollon ammattiin opiskelevan lääkelupa on nykyisin kaksi-/kolmiportainen
 - alle 70 op suorittaneet
 - lääkehoitoon kouluttamattoman lääkelupa
 - 70-139 op suorittaneiden näytöt
 - Lääkkeenjako x5
 - Lääkkeen antaminen x5

- Injektio ihon alle x5
- Lääkkeettömän perusliuos pussin vaihtaminen x5
- Lääkärin määräämän PKV –lääkkeen antaminen
- **Läakelupa oikeuttaa**
 - toteuttamaan lääkehoitoa luonnollista tietä, antamaan injektion ihon alle, vaihtamaan lääkkeettömän perusliuos pussin ja antamaan lääkäriin määräämän PKV –lääkkeen ohjeen mukaan luonnollista tietä **ohjaajan valvonnassa**
- **yli 140 op suorittaneiden näytöt**
 - Injektio lihakseen x5
 - Q-syten huuhtelu x5
- **Läakelupa oikeuttaa**
 - Edellä mainittujen oikeuksien lisäksi lääkelupa oikeuttaa antamaan lääkäriin määräämän injektion lihakseen ja huuhtelemaan Q-syten valmista annosruiskua käyttäen **ohjaajan valvonnassa**

- Lomake tulee toimittaa uudelleen allekirjoitettavaksi jos lääkelupaa on täydennetty
- Aiemmat sairaanhoitajaopiskelijoiden lääkeluvat on voimassa alkuperäisen luvan mukaisesti.
- Opiskelijalla tulee työsuhteessa ollessaan olla aina nimetty ohjaaja

Lääkehoitosuunnitelma

- Lääkehoitosuunnitelmat tulee päivittää vastaamaan päivitettyjä lääkelupakäytäntöjä
- Lääkelupakäytännöt koskevat myös keikkatyötä tekeviä sijaisia
- Lääkehoitosuunnitelma on yksikön lääkehoidon toteutuksen ohjeistus, joten yksikössä lääkehoitoa tulee toteuttaa lääkehoitosuunnitelman mukaisesti